

Toets flora en fauna

Molenstraat 59c te Gemert

Datum : 7 maart 2016
Projectnummer : 16-0068
Opdrachtgever : Peter en Harry van Schijndel
Meizoentje 5
5422 EA Gemert

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In verband met de voorgenomen sloop van enkele schuren op het perceel Molenstraat 59c te Gemert is het noodzakelijk een toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Ten behoeve van de planologische procedure is het nodig te onderzoeken of er beschermde planten en/of dieren op de locatie aanwezig zijn en op welke wijze de ontwikkeling hierop effect heeft. In 2007 is al eerder een dergelijke toetsing uitgevoerd. Deze is echter niet meer actueel. Daarom is nu een nieuw onderzoek uitgevoerd.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Flora- en faunawet.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de Flora- en faunawet wordt gehandeld.

2 Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden in twee wetten geregeld. Soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en in het beleid voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)). Deze toets flora en fauna is gericht op soortbescherming. Vanwege de ligging van het plangebied in de bebouwde kom en de lokale aard van de voorgenomen plannen is gebiedsbescherming niet van toepassing. De Natuurbeschermingswet en het beleid voor het NNN worden daarom buiten beschouwing gelaten.

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende plant- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De bescherming van soorten is geregeld middels een aantal verbodsbepalingen. In dit geval zijn vooral artikel 8 tot en met 12 van belang.

Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

De Flora- en faunawet beschermt alle inheemse zoogdieren (op de huismuis, de bruine rat en de zwarte rat na), vogels, reptielen en amfibieën. Bij de vissen, ongewervelde dieren en planten zijn alleen die soorten beschermd die als zodanig in de wet zijn aangewezen. Alle beschermde soorten, met uitzondering van de vogels, staan in de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet.

Tabel 1: Algemene soorten

Dit betreft soorten waarvoor in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet.

Tabel 2: Overige soorten

Dit betreft zeldzame en veelal bedreigde soorten. Voor deze soorten wordt in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling verleend voor de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet, mits de activiteiten uitgevoerd worden op basis van een door de minister van Economische Zaken (EZ) goedgekeurde gedragscode. Wanneer geen gedragscode wordt gevolgd, is bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig.

Tabel 3: Strikt beschermde soorten

Onder deze tabel vallen onder andere de soorten die beschermd zijn volgens de Europese Habitatrichtlijn. Voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze soorten geen vrijstelling, hiervoor moet dus een ontheffing aangevraagd worden.

Vogels en hun nesten mogen tijdens het broeden niet worden verstoord. Daarnaast bestaat er een lijst van het ministerie van EZ waarop de vogels zijn opgenomen waarvan het nest jaarrond beschermd is.

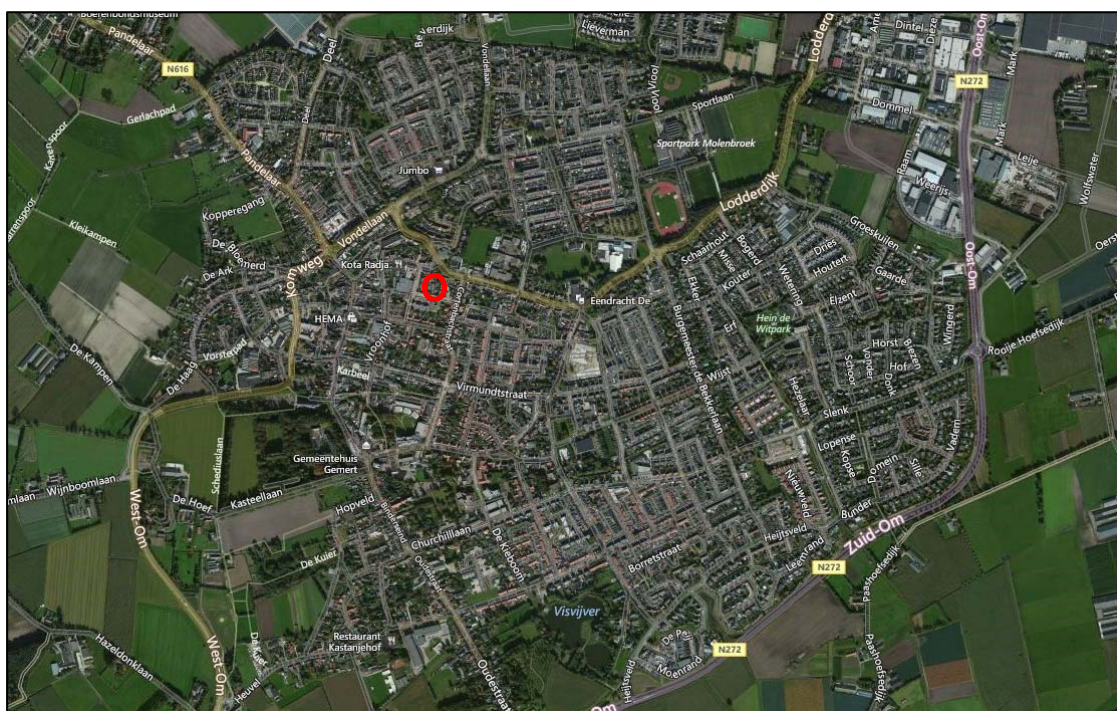
Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

3 Plangebied en voorgenomen ontwikkeling

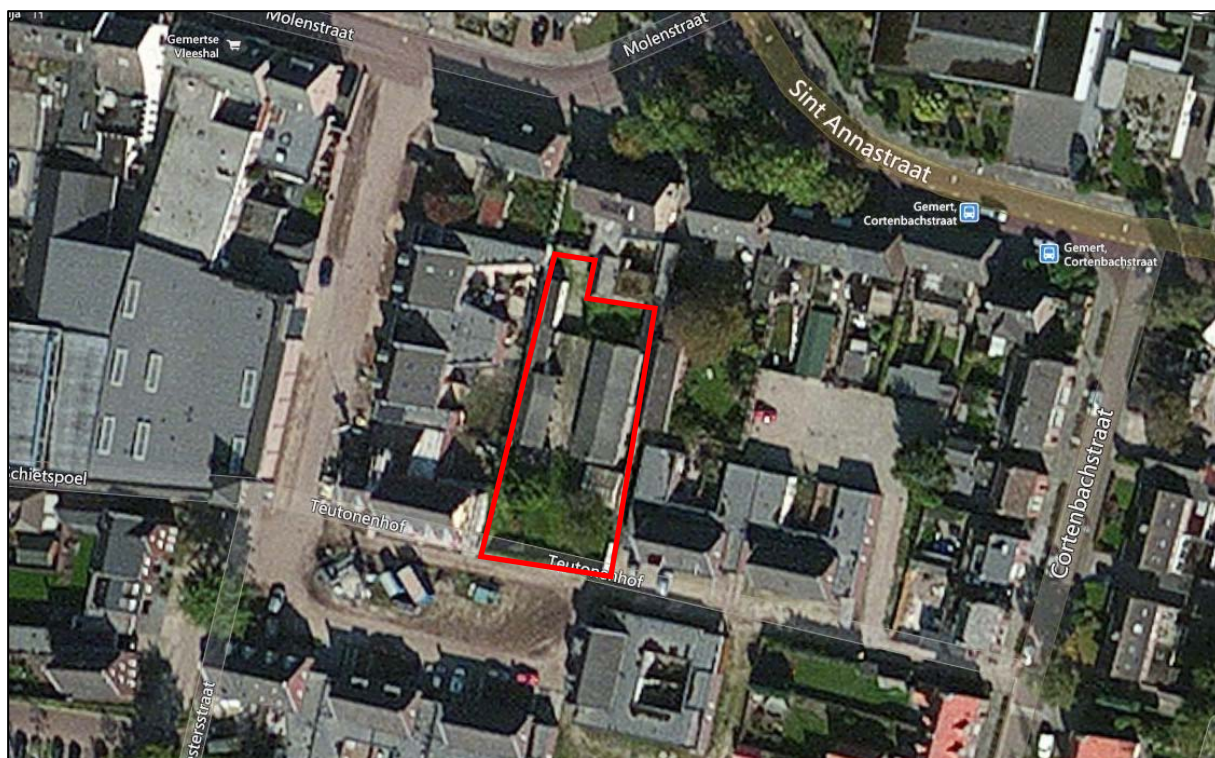
Het plangebied bestaat uit de buitenruimte (tuin) achter een woning aan de Molenstraat te Gemert. Binnen het plangebied is een groot deel van het terrein verhard, het overige bestaat uit grasveld met enkele kleine bomen. In het plangebied is een aantal schuren aanwezig. Deze hebben een dakbedekking van golfplaten. De schuren zijn oud, worden niet verwarmd en ze bevatten veel gaten en kieren. Daarnaast staat in het plangebied een open kapschuur welke van hout is gebouwd en eveneens een dakbedekking heeft van golfplaten. Het plangebied grenst aan een inbreidingsplan met nieuwbouw woningen.

De voorgenomen ontwikkeling bestaat uit de sloop van de schuren in het plangebied. Vervolgens wordt er nieuwbouw gerealiseerd.

In figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven. In figuur 2 is de huidige situatie te zien. Op pagina 4 en 5 staan enkele foto's van het plangebied.

Figuur 1. Ligging plangebied in Gemert (bron: BingMaps)

Figuur 2. Plangebied (rood omlijnd) (bron: Bing Maps)

Foto 1. Te slopen schuur

Foto 2. Te slopen open schuur

Foto 3. Te slopen schuur

Foto 4. Tuin

4 Natuurwaarden

In het kader van deze toets flora en fauna heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden. Aan de hand van bekende verspreidingsgegevens uit onder andere verspreidingsatlassen is bepaald welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen. Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn alle op de locatie aanwezige biotopen opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde plant- en diersoorten. Op basis van expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 26 februari 2016 in de middag. De weersomstandigheden waren als volgt: half bewolkt, droog, windstil en circa 9 °C.

4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn alleen algemene plantensoorten en tuinplanten aangetroffen in het plangebied. Vanwege de kenmerken en het gebruik van het plangebied kan het voorkomen van beschermde plantensoorten redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.2 Amfibieën

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Derhalve ontbreekt voortplantingsbiotoop voor amfibieën. Mogelijk wordt het grasveld incidenteel als landhabitat gebruikt door een enkel individu van de algemene amfibieën soorten gewone pad of bruine kikker uit FFtabel 1. Mogelijk overwintert een enkel individu van deze soorten in de schuren of tussen opgeslagen materiaal.

Voor algemene soorten amfibieën van FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het is zodoende niet nodig mitigerende maatregelen te nemen voor de soorten van FFtabel 1.

Gezien de kenmerken van het plangebied en de ligging binnen de bebouwde kom is het voorkomen van zwaardere beschermde soorten amfibieën van FFtabel 2 en 3 redelijkerwijs uit te sluiten.

4.3 Vogels

Algemeen voorkomende vogelsoorten kunnen broedgelegenheid vinden in de bomen en hagen in het plangebied. Tevens is het mogelijk dat gebroed wordt in de open schuur. Voor algemene vogelsoorten is het plangebied tevens geschikt als foerageergebied.

De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben ten aanzien van foerageergebied en potentieel broedgebied. Dit blijft in de omgeving in voldoende mate aanwezig. Gedurende het broedseizoen zijn vogels strikt beschermd. Wanneer bomen en struiken worden verwijderd/gesnoeid of de open schuur wordt gesloopt als vogels aan het broeden zijn, zal dit tot verstoring leiden. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen te rooien/snoeien kunnen negatieve effecten op broedende vogels worden voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli.

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen vogels aangetroffen waarvan het nest jaarrond beschermd is. Vanwege de constructie met golfplaten bieden de schuren geen mogelijkheden voor huismussen om te nestelen. Dit, samen met het niet aantreffen van huismussen, leidt ertoe dat de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismus redelijkerwijs kunnen worden uitgesloten. De schuren zijn te laag om geschikt te zijn als nestplek voor gierzwaluwen. Derhalve kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nestplekken van gierzwaluw worden uitgesloten.

4.4 Zoogdieren

Het plangebied kan (onderdeel van het) leefgebied vormen van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1, zoals mol, egel en algemene muizensoorten. De voorgenomen ontwikkeling heeft mogelijk tot gevolg dat het leefgebied van deze soorten verkleind. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het is zodoende niet nodig mitigerende maatregelen te nemen voor de soorten van FFtabel 1.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) vaste rust- en verblijfplaatsen van zwaardere beschermde soorten grondgebonden zoogdieren aangetroffen. Gezien de kenmerken en het gebruik van het plangebied en de directe omgeving, kan het voorkomen van grondgebonden zoogdieren uit FFtabel 2 en 3 redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het is zeer aannemelijk dat er in het plangebied vliegactiviteit is van vleermuizen. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben ten aanzien van foerageergebied. Dit blijft in de directe omgeving in voldoende mate aanwezig.

De schuren zijn oud, worden niet verwarmd en ze bevatten veel gaten en kieren. Tevens ontbreken spouwmuur en dakisolatie. Hierdoor zijn de schuren niet geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Uit het onderzoek uit 2007 is geconcludeerd dat er geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de te slopen gebouwen. De schuren zijn sindsdien niet veranderd. Het is zodoende redelijkerwijs uit te sluiten dat er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de te slopen schuren.

4.5 Overige soortgroepen

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied en de directe omgeving daarvan geschikte biotopen ontbreken voor beschermde soorten vissen, reptielen, dagvlinders, libellen, mieren en kevers. Het voorkomen van beschermde soorten uit deze soortgroepen kan daarom worden uitgesloten.

5 Conclusie

In het plangebied komen mogelijk beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet. Tabel 1 op de volgende pagina geeft een samenvatting van de conclusies.

Het plangebied wordt mogelijk gebruikt als (onderdeel van het) leefgebied door algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen in FFtabel 1. De voorgenomen ontwikkeling heeft mogelijk negatieve effecten op deze soorten. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het is zodoende niet nodig mitigerende maatregelen te nemen voor de soorten van FFtabel 1.

De bomen en struiken in het plangebied vormen broedgelegenheid en foerageergebied voor algemeen voorkomende vogelsoorten. Tevens is het mogelijk dat in de open schuur wordt gebroed. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van broed- en foerageergebied. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen te rooien/snoeien en de open schuur buiten het broedseizoen te slopen, worden negatieve effecten ten aanzien van broedende vogels voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli.

Het plangebied biedt geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben ten aanzien van foerageergebied. Dit blijft in de directe omgeving in voldoende mate aanwezig.

Tabel 1. Samenvatting conclusie

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect voorgenomen plannen?	Ontheffing noodzakelijk?	Maatregelen
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leefgebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Amfibieën	FFtabel 1	Leefgebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Vogels (niet jaar rond beschermd)	Vogels	Foerageer- en broedgebied	Nee	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing en sloop open schuur buiten het broedseizoen
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	Nee	-

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdierverseniging- rapport 2010.44. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.telmee.nl
- + www.zoogdierverseniging.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.ravon.nl